

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
välisleping
algtekst
20.11.1991
RT II 1994, 14, 44

Piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväarikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastane konventsioon

Vastu võetud 09.12.1984

(õ) 25.12.2008

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

[Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 26. septembri 1991. a otsus konventsiooniga ühinemise kohta](#)

Mitteametlik tõlge

Käesoleva konventsiooniga ühinenud riigid,

võttes arvesse, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjas väljakuulutatud põhimõtete järgi on inimühiskonna kõigi liikmete võrdsete ning võõrandamatute õiguste tunnustamine vabaduse, õigluse ja üldise rahu aluseks,

tunnistades, et need õigused tulenevad inimesiksusele omasest väärikusest,

võttes arvesse, et vastavalt põhikirjale, sealhulgas selle 55. artiklile, on riigid kohustatud kaasa aitama inimõiguste ja põhivabaduste üldisele austamisele ja järgimisele,

arvestades inimõiguste ülddeklaratsiooni 5. artiklit ning kodaniku ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti 7. artiklit, mis mõlemad näevad ette, et kellegi suhtes ei tohi rakendada piinamist ega ebainimlikku või tema inimväarikust alandavat kohtlemist ja karistamist,

arvestades samuti Peaassamblee poolt 9. detsembril 1975. a. vastu võetud deklaratsiooni, mis kaitseb kõiki isikuid piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväarikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside eest,

soovides, et võitlus piinamise ja muude ebainimlike või inimväarikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastu muutuks kogu maailmas efektiivsemaks,

on kokku leppinud alljärgnevas:

I osa

1. artikkel

1. Käesolevas konventsioonis tähendab mõiste «piinamine» mis tahes tegevust, millega inimesele tahtlikult tekitatakse tugevat füüsilist või vaimset laadi valu või piinu, et saada sellelt isikult või kolmandatelt isikutelt andmeid või ülestunnistusi; et karistada teda teo eest, mille on toime pannud tema ise või kolmas isik või mille toimepanemises teda kahtlustatakse; või et hirmutada teda või kolmandat isikut, või et neid millekski sundida, või mis tahes muul diskrimineerimisel rajaneval põhjusel, kui sellise valu või piina tekitajaks on riigi ametiisik või muu isik, kes täidab ametiisiku ülesandeid, või kui seda tehakse nende õhutusel, nende kaasteadmisel või vaikival nõusolekul. Selle mõiste all ei mõelda valu või piina, mis tekib üksnes seaduslike sanktsioonide rakendamise tagajärjel või on nendest sanktsioonidest lahutamatu või kutsutakse nende poolt juhuslikult esile.

2. See artikkel ei kahjusta ühtegi rahvusvahelist dokumenti ega mingisugust siseriiklikku seadusandlust, mis sisaldab või võib sisaldada laiemat ulatusega sätteid.

2. artikkel

1. Iga osavõttev riik rakendab efektiivseid seadusandlikke, administratiivseid, kohtulikke ja muid meetmeid, et ära hoida piinamisi tema jurisdiktsiooni all oleval mis tahes territooriumil.

2. Piinamist ei saa õigustada mitte mingisugused erandlikud asjaolud, mis need ka poleks: ei sõda ega sõjaoh, ei seesmine poliitiline ebastabiilsus ega mis tahes erakorraline olukord.

3. Kõrgemalseisva ülemuse või riigivõimu käsk ei saa õigustada piinamist.

3. artikkel

1. Mitte ükski osavõttev riik ei tohi mitte ühtki isikut teise riiki välja või tagasi saata («*refouler*») ega teda teisele riigile välja anda, kui on tõsine alus arvata, et seal võib teda ähvardada piinamine.

2. Sellise võimaluse kindlakstegemisel arvestavad pädevad võimuorganid kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid, kaasa arvatud sellised juhud, kui nimetatud teises riigis praktiseeritakse pidevalt inimõiguste jõhkral ja massilist rikkumist ning kitsendamist.

4. artikkel

1. Iga osavõttev riik tagab, et kõik piinamiseks peetavad teod oleksid sätestatud kuritegudena vastavalt tema kriminaalseadusandlusele. See käib ka piinamiskatsete ja igasuguste tegude kohta, mis kujutavad endast süükaaslust või piinamises osalemist.

2. Iga konventsioonist osavõttev riik näeb selliste kuritegude puhul ette karistused, mille juures võetakse arvesse nende raskusastet.

5. artikkel

1. Iga osavõttev riik rakendab meetmeid, mis võivad olla vajalikud, et kehtestada tema jurisdiktsioon 4. artiklis nimetatud kuritegude suhtes järgmistel juhtudel:

- a) kui kuriteod on toime pandud tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil või selles riigis registreeritud mere- või õhusõiduki pardal;
- b) kui eeldatav kurjategija on selle riigi kodanik;
- c) kui ohver on selle riigi kodanik ja see riik peab seda otstarbekaks.

2. Iga osavõttev riik rakendab analoogiliselt meetmeid, mis võivad olla vajalikud, et kehtestada tema jurisdiktsioon selliste kuritegude üle neil juhtudel, kui eeldatav kurjategija asub tema jurisdiktsiooni all oleval mis tahes territooriumil ning riik ei anna teda vastavalt 8. artiklile välja ühelegi käesoleva artikli 1. lõikes nimetatud riigile.

3. Käesolev konventsioon ei välista ükskõik missuguse kriminaal-jurisdiktsiooni teostamist vastavalt siseriiklikule seadusandlusele.

6. artikkel

1. Kui ükskõik millise osavõtva riigi territooriumil asub isik, keda süüdistatakse 4. artiklis nimetatud mis tahes kuriteo toimepanemises, ning kui see riik veendub pärast tema käsutuses oleva informatsiooni läbivaatamist, et asjaolud seda nõuavad, siis võtab see riik niisuguse isiku vahi alla või rakendab muid tema kohalolekut tagavaid juriidilisi meetmeid. Vahi alla võetakse või muid juriidilisi meetmeid rakendatakse vastavalt antud riigi seadusandlusele, kuid seda tehakse ainult kriminaalprotsessuaalsete toimingute teostamiseks või süüdistatava väljaandmiseks vajaliku aja kestel.

2. Selline riik viib viivitamatult läbi faktide eeluurimise.

3. Igale isikule, kes on vahistatud käesoleva artikli 1. lõike kohaselt, osutatakse kaasabi, et ta saaks viivitamatult võtta kontakti lähima vastava esindajaga sellest riigist, mille kodanik ta on, või kui tegemist on kodakondsuseta isikuga, siis vastava esindajaga sellest riigist, kus ta tavaliselt elab.

4. Kui riik on vastavalt käesolevale artiklile mõne isiku vahistanud, teatab ta viivitamatult 5. artikli 1. lõikes mainitud riikidele sellise isiku vahistamisest ning asjaoludest, mis olid vahistamise aluseks. Kui riik teostab käesoleva artikli 2. lõikes ettenähtud eeluurimist, teatab ta selle tulemustest viivitamatult ülalmainitud riikidele ja märgib, kas ta kavatses teostada oma jurisdiktsiooni.

7. artikkel

1. Kui osavõtva riigi jurisdiktsiooni all oleval territooriumil avastatakse isik, keda kahtlustatakse mis tahes 4. artiklis äratoodud kuriteo toimepanemises, ning kui see riik 5. artiklis ettenähtud juhtudel ei anna kurjategijat välja, siis annab ta asja oma pädevatele võimudele kohtulikuks vastutuselevõtmiseks.

2. Nimetatud võimud teevad otsuse samal viisil nagu mis tahes tavalise raske kuriteo puhul vastavalt selle riigi seadusandlusele. Nõuded kohtulikuks jälitamiseks ja süüdimõistmiseks vajalike tõendite suhtes ei tohi 5. artikli

2. lõikes loetletud juhtudel olla mitte mingil juhul leebemad kui need, mida kohaldatakse 5. artikli 1. lõikes nimetatud juhtudel.

3. Igale isikule, kelle suhtes käib menetlus seoses 4. artiklis nimetatud kuriteoga, tagatakse õiglane kohtlemine menetluse kõigis staadiumites.

8. artikkel

1. 4. artiklis äratoodud kuritegusid loetakse sellisteks, mis toovad kaasa kurjategijate väljaandmise ja vastavad kuriteod võetakse mis tahes väljaandmise lepingusse, mis on juba sõlmitud osalevate riikide vahel. Osalevad riigid kohustuvad selliseid kuritegusid kui väljaandmist kaasa toovaid kuritegusid võtma mis tahes väljaandmise lepingusse, mida need riigid edaspidi omavahel sõlmivad.

2. Kui osavõttev riik on seadnud väljaandmise tingimuseks vastava lepingu olemasolu, kuid saab väljaandmisalve teiselt osavõtvalt riigilt, kellega tal pole väljaandmise lepingut, siis võib ta selliste kuritegude puhul käesolevat konventsiooni käsitleda väljaandmise õigusliku alusena. Väljaandmine toimub vastavalt nendele tingimustele, mis on ette nähtud selle riigi seadusandluses, kelle poole väljaandmisalvega pöördutakse.

3. Kui osavõtavad riigid pole seadnud väljaandmise tingimuseks lepingu olemasolu, käsitlevad nad omavahelistes suhetes kuritegudena selliseid kuritegusid, mis toovad kaasa väljaandmise vastavalt tingimustele, mis on ette nähtud väljaandmisalve saanud riigi seadusandluses.

4. Väljaandmise seisukohalt käsitlevad osavõtavad riigid selliseid kuritegusid nii, nagu oleksid need toime pandud mitte üksnes nende toimepanemiskohas, vaid ka nende riikide territooriumil, kes on kohustatud kehtestama oma jurisdiktsiooni vastavalt 5. artikli 1. lõikele.

9. artikkel

1. Kui mis tahes 4. artiklis nimetatud kuriteo puhul teostatakse kriminaalprotsessuaalseid toiminguid, osutavad osavõtavad riigid selles üksteisele võimalikult suurt abi, ka sel viisil, et nad annavad edasi kõiki nende kasutuses olevaid tõendeid, mis on asja menetluseks vajalikud.

2. Osavõtavad riigid täidavad oma käesoleva artikli 1. lõikes ettenähtud kohustusi vastavalt mis tahes vastastikuse õigusabi lepingule, mis võidakse nende vahel sõlmida.

10. artikkel

1. Iga osavõttev riik tagab, et piinamise keelustamist käsitlevad õppematerjalid ja informatsioon võetakse täies ulatuses programmidesse, mille põhjal valmistatakse ette täitevasutuste personali ning sõjalist, meditsiinilist või tsiviilpersonali, ametiisikuid ning teisi, kes võivad olla mis tahes vormis seotud vahistatud, kinnipeetud või karistust kandvate isikute vahi all pidamise, ülekuulamise või nende kohtlemisega.

2. Iga osavõttev riik viib selliste isikute kohustusi ja funktsioone sätestavatesse eeskirjadesse või juhenditesse sisse piinamiskeelu.

11. artikkel

Selleks, et vältida igasuguseid piinamisjuhte, vaatab iga osavõttev riik süstemaatiliselt läbi ülekuulamist reguleerivad eeskirjad, juhendid, meetodid ja praktika, samuti vahi all pidamise ja kohtlemise korra selliste isikute üle, kes on mis tahes vormis vahistatud, kinni peetud või kannavad vanglakaristust ükskõik millisel tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil.

12. artikkel

Kui mõnel osavõtval riigil on küllaldane alus arvata, et mõnel tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil on toime pandud piinamine, tagab see riik, et tema pädevad organid viivad läbi kiire ja erapooletu uurimise.

13. artikkel

Kui isik kinnitab, et teda piinati mõnel konventsiooni osapooleks oleva riigi jurisdiktsiooni all oleval territooriumil, tagab see riik sellele isikule õiguse esitada kaebus riigi pädevatele organitele ning saavutada, et need organid vaatavad selle kaebuse kiirelt ja erapooletult läbi. Võetakse tarvitusele meetmed, et tagada kaebaja ja tunnistajate kaitse igasuguse halva kohtlemise või hirmutamise eest, mis on seotud tema kaebuse või tunnistajaütlustega.

14. artikkel

1. Iga osavõttev riik tagab oma õigussüsteemi abil, et piinamise ohver saaks hüvituse ning et talle oleks tagatud õigus õiglasele ja küllaldasele kompensatsioonile, kaasa arvatud võimalikult täielikele rehabiliteerimisvahenditele. Kui ohver piinamise tagajärjel suri, on kompensatsiooni saamise õigus tema ülalpeetavatel.

2. Miski käesolevas konventsioonis ei mõjuta ohvri või teiste isikute mis tahes kompensatsiooni saamise õigust, mida nad võivad omada siseriikliku seadusandluse järgi.

15. artikkel

Iga osavõttev riik tagab, et ühtki avaldust, mis on tehtud piinamise mõjul – kui see on leidnud tuvastamist – ei kasutata tõendina mis tahes menetluse käigus, välja arvatud juhul, kui seda kasutatakse piinamises süüdistatava isiku vastu tõendina sellise avalduse tegemise kohta.

16. artikkel

1. Iga osavõttev riik kohustub mis tahes tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil ära hoidma muud julma, ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist ja karistamist, mis ei käi 1. artiklis sisalduva piinamise määratluse alla, kui selle paneb toime riigi ametiisik või muu isik, kes täidab ametiisiku ülesandeid, või see pannakse toime selliste isikute õhutusel või kaasteadmisel või vaikival nõusolekul. Muuhulgas täidab ta 10., 11., 12. või 13. artiklis sisalduvaid kohustusi, asendades viited piinamisele viidetega muudele julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või karistamise vormidele.

2. Käesoleva konventsiooni sätteid ei kahjusta ühegi rahvusvahelise dokumendi või siseriikliku seadusandluse sätteid, mis keelavad julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või puudutavad väljaandmist või väljasaatmist.

II osa

17. artikkel

1. Luuakse Piinamisvastane Komitee (edaspidi komitee), kes täidab allpool toodud funktsioone. Komitee koosneb kümnest eksperdist, kellel on kõrged moraalised omadused ja kellel on tunnustatud kompetentsus inimõiguste alal ning kes esinevad eraisikutena. Ekspertid valitakse osavõtivate riikide poolt, kusjuures tähelepanu pööratakse õiglasele geograafilisele jaotusele ja arvestatakse, et otstarbekas on mitmete juriidiliste kogemustega isiku osavõtt.

2. Komitee liikmed valitakse salajasel hääletamisel osavõtivate riikide poolt nimekirja kantud isikute hulgast. Iga osavõttev riik võib esitada ühe oma kodaniku kandidatuuri. Osavõtavad riigid arvestavad, et on otstarbekas esitada neid isikuid, kes on liikmed Inimõiguste Komitees, mis on moodustatud vastavalt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisele paktile ja kes avaldavad soovi töötada Piinamisvastases Komitees.

3. Komitee liikmed valitakse osavõtivate riikide nõupidamistel, mis kutsutakse kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri poolt üks kord kahe aasta jooksul. Kvoorum moodustab nendel nõupidamistel kaks kolmandikku osavõtivatest riikidest ning komiteesse valitaks loetakse need kandidaadid, kes on saanud suurima arvu häáli ning absoluutse enamuse kohalviibinud osavõtivate ja hääletamisest osavõtnud riikide häältest.

4. Esimesed valimised korraldatakse hiljemalt kuue kuu möödumisel käesoleva konventsiooni jõustumisest. Vähemalt neli kuud enne järjekordsete valimiste päeva saabab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär osavõtivatele riikidele kirja ettepanekuga esitada kandidatuurid kolme kuu jooksul. Peasekretär valmistab ette nimekirja, kuhu kantakse tähestikulises järjekorras kõik sel viisil esitatud isikud, näidates ära neid esitanud osavõtavad riigid, ning edastab selle nimekirja osavõtivatele riikidele.

5. Komitee liikmed valitakse neljaks aastaks. Korduva ülesseadmise korral on neil õigus ümbervalimisele. Kuid esimestel valimistel valitud viie liikme volituste tähtaeg lõpeb kahe aasta möödumisel: nende viie liikme nimed määratakse kohe pärast esimesi valimisi loosimisel, mille korraldab käesoleva artikli 3. lõikes nimetatud nõupidamise esimees.

6. Juhul kui komitee liige sureb, läheb erru või ei saa muul põhjusel oma ülesandeid täita, nimetab tema kandidatuuri esitanud osavõttev riik ülejäänud tähtajaks teise eksperdi, kes on selle riigi kodanik ja kelle osavõtivate riikide enamus peab heaks kiitma. Kandidatuur loetakse heakskiidetuks, kui vähemalt pool või enam osavõtivatest riikidest pole vastanud eitavalt kuue nädala jooksul pärast seda, kui nad on saanud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri informatsiooni nimetamisettepaneku kohta.

7. Osavõtavad riigid võtavad enda kanda komitee liikmete kulud sel ajal, mil nad komitees oma kohustusi täidavad.

18. artikkel

1. Komitee valib oma ametiisikud kaheks aastaks. Neid võidakse ümber valida.

2. Komitee kehtestab ise oma protseduurireeglid, kuid nendes reeglites peab muuhulgas olema ette nähtud, et
  - a) kvoorumi moodustavad kuus liiget;
  - b) komitee otsused võetakse vastu kohalolevate liikmete hääleteenamusega.
3. Ühinenud Rahvaste Organisatsioon tagab vajaliku personali ja tingimused, et komitee saaks efektiivselt täita oma ülesandeid vastavalt käesolevale konventsioonile.
4. Komitee esimese nõupidamise kutsub kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär. Pärast esimest nõupidamist koguneb komitee selliste ajavahemike järel, mis on ette nähtud tema protseduurireeglites.
5. Osavõtvad riigid võtavad enda kanda kulud, mis tekivad seoses osavõtivate riikide ja komitee nõupidamiste korraldamisega, sealhulgas hüvitavad nad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mis tahes kulud, nagu personali palga ja käesoleva artikli 3. lõike järgi tagatavate tingimustega seotud kulud.

19. artikkel

1. Kui käesolev konventsioon on osavõtva riigi suhtes jõustunud, esitab see riik ühe aasta jooksul Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri kaudu komiteele aruande abinõudest, mida ta on rakendanud, et täita oma kohustusi vastavalt konventsioonile. Edaspidi esitavad osavõtvad riigid iga nelja aasta järel lisaaruanded mis tahes uutest rakendatud meetmetest, samuti aruanded, mida komitee võib nõuda.
2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab aruanded kõigile osavõtivatele riikidele.
3. Komitee vaatab läbi iga aruande ja võib selle kohta teha selliseid üldist laadi märkusi, mida ta peab otstarbekaks, ja saadab need vastavale osavõtvale riigile. Vastuseks võib see osavõttev riik esitada komiteele mis tahes märkusi, mida ta peab asjakohaseks.
4. Komitee valmistab vastavalt 24. artiklile ette oma aastaaruande ja võib omal äranägemisel otsustada, kas ta võtab sellesse mis tahes märkused, mida ta on teinud vastavalt käesoleva artikli 3. lõikele, koos vastavalt riigilt saadud asjakohaste märkustega. Vastava osavõtva riigi palvel võib komitee aastaaruandesse võtta ka eksemplari käesoleva artikli 1. lõike järgi esitatavast aruandest.

20. artikkel

1. Kui komitee on saanud informatsiooni, mis sisaldab tema arvates täiesti põhjendatud andmeid süstemaatilistest piinamistest mõne osavõtva riigi territooriumil, teeb komitee riigile ettepaneku teha niisuguse informatsiooni läbivaatamisel koostööd ning esitada nimetatud informatsiooni kohta oma märkused.
2. Komitee võtab arvesse mis tahes märkusi, mida vastav osavõttev riik võib esitada, ja samuti muu tema käsutuses oleva asjasse puutuva informatsiooni; ning ta võib määrata – kui ta peab seda otstarbekaks – ühe või mitu oma komitee liiget, et nad viiksid läbi konfidentsiaalse uurimise ja esitaksid kiiresti komiteele vastava aruande.
3. Kui teostatakse käesoleva artikli 2. lõikes mainitud uurimist, püüab komitee vastava osavõtva riigiga koostööd teha. Selle osavõtva riigi nõusolekul võib uurimise hulka kuuluda ka tema territooriumi külastamine.
4. Kui komitee on oma liikme või liikmete teostatud uurimise tulemused läbi vaadanud, saadab ta need tulemused vastavale osavõtvale riigile koos mis tahes märkuste ja ettepanekutega, mida antud olukorras otstarbekaks peetakse.
5. Komitee kogu käesoleva artikli lõigetes 1–4 mainitud töö on konfidentsiaalne ja selle töö kõigil etappidel tuleb püüda osaleva riigiga koostööd teha. Kui komitee on vastavalt 2. lõikele läbiviidud uurimisega seotud töö lõpetanud, võib ta pärast vastava osavõtva riigiga konsulteerimist otsustada, et võtab selle töö tulemusi käsitleva lühiaruande oma aasta-aruandesse, mis valmistatakse ette vastavalt 24. artiklile.

21. artikkel

1. Käesoleva artikli järgi võib iga konventsioonist osavõttev riik igal ajal deklareerida, et ta tunnistab komitee kompetentsust saada ja läbi vaadata teateid, mis puudutavad ühe osavõtva riigi avaldusi selle kohta, et teine osavõttev riik ei ole täitnud käesolevast konventsioonist tulenevaid kohustusi. Selliseid teateid võib vastu võtta ja neid vastavalt käesolevas artiklis nimetatud protseduuridele läbi vaadata ainult siis, kui neid esitanud riik on teinud avalduse, et ta tunnistab komitee kompetentsust enda suhtes. Kui käesolevas artiklis nimetatud teated puudutavad osavõtvat riiki, kes ei ole teinud sellist avaldust, siis komitee neid teateid läbi ei vaata. Käesoleva artikli kohaselt saadud teated vaadatakse läbi vastavalt järgmisele protseduurile:
  - a) kui mõni osavõttev riik leiab, et teine osavõttev riik ei täida käesoleva konventsiooni sätteid, võib ta sellest nimetatud osavõtvale riigile kirjalikult teatada. Viimane esitab kolme kuu jooksul pärast sellise teate saamist teate saatnud riigile kirjaliku selgituse või mis tahes muu seda küsimust puudutava avalduse, milles tuleb

võimaluse ja otstarbekuse piires viidata siseprotseduuridele ja meetmetele, mida antud küsimuses on rakendatud, rakendatakse või võidakse edaspidi rakendada;

b) kui küsimust pole mõlemale osavõtvale riigile vastuvõetaval viisil lahendatud kuue kuu jooksul pärast seda, kui saaja-riik esialgse teate sai, on mõlemal riigil õigus anda see asi edasi komiteele, teatades sellest komiteele ja teisele asjassepuutuvale riigile;

c) komitee vaatab talle käesoleva artikli kohaselt edasiantud asja läbi alles pärast seda, kui ta on kindlaks teinud, et antud juhul on ammendavalt ja kooskõlas rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtetega rakendatud kõikvõimalikke siseriiklikke kaitsevahendeid. See reegel ei kehti juhtudel, kui nende abinõude rakendamine on õigustamatult veninud või saab vaevalt anda efektiivset abi käesoleva konventsiooni rikkumise ohvriks langenud isikule;

d) käesolevas artiklis nimetatud teated vaatab komitee läbi kinnistel istungitel;

e) kui komitee järgib punkti *c* sätteid, osutab ta vastavatele osavõtvale riikidele teeneid, et asi lahendatakse sõbralikult ja austataks käesolevas konventsioonis ettenähtud kohustusi. Selleks võib komitee vajaduse korral asutada spetsiaalse lepituskomisjoni;

f) komitee võib vastavaid punkte *b* mainitud osavõtvaid riike üles kutsuda esitama igasugust asjassepuutuvat informatsiooni mis tahes asja kohta, millega on käesoleva artikli alusel komitee poole pöördutud;

g) punktis *b* mainitud asjaomastel osavõtval riikidel on õigus olla komitees esindatud, kui asja seal läbi vaadatakse ning teha suulisi ja/või kirjalikke esildisi;

h) kui komitee on saanud teate vastavalt punktile *b*, esitab ta kaheteistkümne kuu jooksul selle saamise päevast teadaande:

i) kui jõutakse kokkuleppele punkti *e* sätete raames, piirdub komitee oma teadaandes faktide ja saavutatud kokkulepete lühida refereerimisega;

ii) kui punkti *e* sätete raames kokkuleppele ei jõuta, piirdub komitee oma teadaandes faktide lühida refereerimisega; teadaandele lisatakse vastavate osavõtva riikide poolt tehtud kirjalikud esildised ja suuliste avalduste salvestused. Iga asja käsitlev teadaanne saadetakse vastavatele osavõtva riikidele.

2. Käesoleva artikli sätted jõustuvad siis, kui viis käesolevast konventsioonist osavõtva riiki on teinud käesoleva artikli 1. lõike kohased avaldused. Osavõtva riigid annavad sellised avaldused hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes saadab nende koopiaid ülejäänud osavõtva riikidele. Avalduse võib mis tahes ajal tagasi võtta, teatades sellest peasekretärile. Selline avalduse tagasivõtmine ei tohi kahjustada mis tahes sellise teate objektiks oleva asja läbivaatamist, mis on vastavalt käesolevale artiklile juba edasi antud; pärast seda, kui peasekretär on saanud avalduse tagasivõtmise teate, ei võeta käesoleva artikli kohaselt mis tahes vastavalt osavõtvalt riigilt vastu mingisuguseid järgnevat teateid seni, kuni osavõtva riik pole teinud uut avaldust.

22. artikkel

1. Käesoleva artikli kohaselt võib käesolevast konventsioonist osavõtva riik mis tahes ajal deklareerida, et ta tunnustab komitee kompetentsust saada ja läbi vaadata teateid tema jurisdiktsiooni all olevatelt isikutelt või nende esindajatelt, kes väidavad, et nad on osavõtva riigi poolt konventsiooni sätete rikkumise ohvriks langenud. Komitee ei võta vastu mingisuguseid teateid, kui need puudutavad osavõtva riiki, kes pole sellist avaldust teinud.

2. Komitee loeb vastuvõetamatuks mis tahes käesoleva artikli kohaselt tehtud teate, kui see on anonüümne või kujutab endast selliste teadete esitamise õiguse kuritarvitamist, või kui see on käesoleva konventsiooni sätetega kokkusobimatu.

3. Komitee arvestab 2. lõike sätteid ning teatab talle käesoleva artikli kohaselt esitatud mis tahes teatest käesolevast konventsioonist osavõtva riigile, kes on teinud 1. lõike kohaselt avalduse ja on väidetavalt rikkunud mingeid konventsiooni sätteid. Teate saanud riik esitab komiteele kirjalikud seletused või avaldused, mis täpsustavad asja ja mis tahes abinõusid, mida see riik võiks rakendada.

4. Komitee vaatab käesoleva artikli kohaselt saadud teated läbi ja lähtub kogu informatsioonist, mis on talle esitatud antud isiku poolt või tema nimel, samuti mida on esitanud vastav osavõtva riik.

5. Komitee ei vaata käesoleva artikli kohaselt läbi mitte ühegi isiku mitte mingisuguseid teateid, kui ta ei ole veendunud, et:

a) seda asja pole arutatud ega arutada mõne teise rahvusvahelise uurimis- või lepitamisprotseduuri järgi;

b) isik on ammendanud kõik siseriikliku kaitse abinõud; see reegel ei kehti neil juhtudel, kui nende abinõude rakendamine on õigustamatult veninud või saab vaevalt aidata isikut, kes on käesoleva konventsiooni rikkumise ohvriks langenud.

6. Käesolevas artiklis nimetatud teated vaatab komitee läbi kinnistel istungitel.

7. Komitee esitab oma arvamused vastavale osavõtva riigile ja asjaomasele isikule.

8. Käesoleva artikli sätted jõustuvad siis, kui viis käesolevast konventsioonist osavõtva riiki on teinud käesoleva artikli 1. lõike kohased avaldused. Osavõtva riigid annavad sellised avaldused hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes saadab nende koopiaid ülejäänud osavõtva riikidele. Avalduse võib mis tahes ajal tagasi võtta, teatades sellest peasekretärile. Selline avalduse tagasivõtmine ei tohi kahjustada mis tahes asja läbivaatamist, mille kohta on käesoleva artikli kohane teade juba edastatud; pärast seda, kui peasekretär on saanud teate avalduse tagasivõtmisest, ei võeta käesoleva artikli kohaselt vastu mitte

mingisuguseid järgnevaid teateid üheltki isikult ega ühegi isiku nimel, kui vastav osavõttev riik pole teinud uut avaldust.

23. artikkel

Komiteel ja spetsiaalsete leppimiskomisjonide liikmetel, keda võib nimetada vastavalt 21. artikli 1. lõike punktile e, on õigus kasutada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ülesandel tegutsevate ekspertide soodustusi, privileege ja immuniteti, nii nagu see on ette nähtud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni privileegide ja immunitetide kohta käiva konventsiooni vastavates artiklites.

24. artikkel

Käesoleva konventsiooni kohaselt esitab komitee osavõtivatele riikidele ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleele oma tööst aastaaruande.

III osa

25. artikkel

1. Käesolev konventsioon on avatud allakirjutamiseks kõigile riikidele.
2. Käesolev konventsioon kuulub ratifitseerimisele. Ratifitseerimiskirjad antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri juures.

26. artikkel

Käesolev konventsioon on avatud ühinemiseks kõigile riikidele. Ühinemisdokumendid antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

27. artikkel

1. Käesolev konventsioon jõustub kolmekümnendal päeval pärast kahekümnenda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi hoiuleandmist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peasekretäri juures.
2. Iga riigi suhtes, kes ratifitseerib käesoleva konventsiooni või ühineb sellega pärast kahekümnenda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi hoiuleandmist, jõustub käesolev konventsioon kolmekümnendal päeval pärast tema enda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi hoiuleandmise päeva.

28. artikkel

1. Mis tahes riik võib käesoleva konventsiooni allakirjutamisel või ratifitseerimisel või sellega ühinemisel deklareerida, et ta ei tunnista komitee kompetentsi vastavalt 20. artiklile.
2. Mis tahes osavõttev riik, kes on teinud klausli vastavalt käesoleva artikli 1. lõikele, võib mis tahes ajal oma klausli tagasi võtta, teatades sellest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

29. artikkel

1. Mis tahes käesolevast konventsioonist osavõttev riik võib teha parandusettepaneku ja esitada selle Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab esitatud paranduse seejärel osavõtivatele riikidele ja palub talle teatada, kas nad pooldavad osavõtivate riikide konverentsi kokkukutsumist selle ettepaneku läbivaatamiseks ja sellel põhineva hääletamise läbiviimiseks. Kui vähemalt üks kolmandik osavõtivatest riikidest teatab sellise kirja saatmisele järgneva nelja kuu jooksul, et nad sellist konverentsi pooldavad, kutsub peasekretär konverentsi kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all. Kui mis tahes parandus võetakse vastu enamiku sellel konverentsil viibivate ja hääletamises osalevate osavõtivate riikide poolt, esitab peasekretär selle kõigile osavõtivatele riikidele kinnitamiseks.
2. Käesoleva artikli 1. lõike kohaselt vastuvõetud parandus jõustub pärast seda, kui kaks kolmandikku konventsioonist osavõtivate riike on peasekretärile teatanud, et nad on selle paranduse vastavalt oma põhiseaduslikule protseduurile heaks kiitnud.
3. Kui parandused on jõustunud, muutuvad nad kohustuslikuks nendele osavõtivatele riikidele, kes need parandused on vastu võtnud; teistele osavõtivatele riikidele jäävad aga kohustuslikuks käesoleva konventsiooni sätted ja mis tahes varasemad parandused, mille nad on heaks kiitnud.

30. artikkel

1. Kui kahe või enama osavõtva riigi vahel tekib mis tahes käesoleva konventsiooni tõlgendamist või kohaldamist puudutav vaidlus, mida ei saa reguleerida läbirääkimiste teel, antakse see neist ühe palvel üle arbitraažile. Kui pooled ei ole arbitraažipalve esitamise päevale järgneva kuue kuu jooksul võimalised jõudma kokkuleppele arbitraaži korralduse küsimuses, võib vaidluse ühe poole palvel anda Rahvusvahelisse Kohtusse vastavalt Rahvusvahelise Kohtu statuudile.

2. Käesoleva konventsiooni allakirjutamisel, ratifitseerimisel või sellega ühinemisel võib iga riik deklareerida, et ta ei pea end käesoleva artikli 1. lõike sätetega seotuks. Kui mis tahes osalev riik on teinud sellise klausli, ei ole teised osavõtjad tema suhtes 1. lõike sätetega seotud.

3. Kui mis tahes osavõttev riik on teinud klausli vastavalt käesoleva artikli 2. lõikele, võib ta selle igal ajal tagasi võtta, teatades sellest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

31. artikkel

1. Mis tahes osavõttev riik võib käesoleva konventsiooni denonsseerida, teatades sellest kirjalikult Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Denonsseerimine jõustub aasta möödumisel peasekretäri poolt vastava teate saamise päevast.

2. Selline denonsseerimine ei vabasta osavõtvat riiki käesoleva konventsiooni järgsetest kohustustest, kui tegevus või tegevusetus on leidnud aset enne denonsseerimise jõustumist ning kui komitee on arutanud mis tahes asja enne denonsseerimise jõustumise päeva, siis ei kahjusta denonsseerimine mingil viisil selle asja läbivaatamise jätkamist.

3. Pärast denonsseerimise jõustumise päeva ei alusta komitee uute antud riiki puudutavate asjade läbivaatamist.

32. artikkel

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär teatab kõigile Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmesriikidele ja kõigile käesolevale konventsioonile allakirjutanud või sellega ühinenud riikidele:

- a) allakirjutamisest, ratifitseerimisest ja ühinemisest vastavalt 25. ja 26. artiklile;
- b) käesoleva konventsiooni jõustumise päevast vastavalt 27. artiklile ja mis tahes paranduste jõustumise päevast vastavalt 29. artiklile;
- c) denonsseerimisest vastavalt 31. artiklile.

33. artikkel

1. Käesolev konventsioon, mille araabia-, hiina-, hispaania-, inglise-, prantsus- ja venekeelsed tekstid on võrdselt autentsed, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab käesoleva konventsiooni kinnitatud koopiad kõigile riikidele.

---

* Eesti Vabariik ühines piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväärikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastase konventsiooniga Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 26. septembri 1991. a otsusega (RT 1991, 35, 428).

Välisministeeriumi teadaandel anti ühinemiskirjad Eesti ühinemise kohta nimetatud konventsiooniga depositaarile üle 21. oktoobril 1991. a ning konventsioon jõustus Eesti suhtes 20. novembril 1991. a.

Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment

The States Parties to this Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that those rights derive from the inherent dignity of the human person,

Considering the obligation of States under the Charter, in particular Article 55, to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to article 5 of the Universal Declaration of Human Rights and article 7 of the International Covenant on Civil and Political Rights, both of which provide that no one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment,

Having regard also to the Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, adopted by the General Assembly on 9 December 1975,

Desiring to make more effective the struggle against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment throughout the world,

Have agreed as follows:

Part I

Article 1

1. For the purposes of this Convention, the term "torture" means any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.

2. This article is without prejudice to any international instrument or national legislation which does or may contain provisions of wider application.

Article 2

1. Each State Party shall take effective legislative, administrative, judicial or other measures to prevent acts of torture in any territory under its jurisdiction.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification of torture.

3. An order from a superior officer or a public authority may not be invoked as a justification of torture.

Article 3

1. No State Party shall expel, return ("*refouler*") or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights.

Article 4

1. Each State Party shall ensure that all acts of torture are offenses under its criminal law. The same shall apply to an attempt to commit torture and to an act by any person which constitutes complicity or participation in torture.

2. Each State Party shall make these offenses punishable by appropriate penalties which take into account their grave nature.

Article 5

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offenses referred to in article 4 in the following cases:

(a) When the offenses are committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is a national of that State;

(c) When the victim is a national of that State if that State considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over such offenses in cases where the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction and it does not extradite him pursuant to article 8 to any of the States mentioned in paragraph 1 of this article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 6

1. Upon being satisfied, after an examination of information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is present shall take him into custody or take other legal measures to ensure his presence. The custody and other

legal measures shall be as provided in the law of that State but may be continued only for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted.

2. Such State shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article shall be assisted in communicating immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national, or, if he is a stateless person, with the representative of the State where he usually resides.

4. When a State, pursuant to this article, has taken a person into custody, it shall immediately notify the States referred to in article 5, paragraph 1, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant his detention. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 2 of this article shall promptly report its findings to the said States and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 7

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is found shall in the cases contemplated in article 5, if it does not extradite him, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State. In the cases referred to in article 5, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 5, paragraph 1.

3. Any person regarding whom proceedings are brought in connection with any of the offenses referred to in article 4 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 8

1. The offenses referred to in article 4 shall be deemed to be included as extraditable offenses in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offenses as extraditable offenses in every extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of such offenses. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offenses as extraditable offenses between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. Such offenses shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 5, paragraph 1.

Article 9

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of any of the offenses referred to in article 4, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of this article in conformity with any treaties on mutual judicial assistance that may exist between them.

Article 10

1. Each State Party shall ensure that education and information regarding the prohibition against torture are fully included in the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody, interrogation or treatment of any individual subjected to any form of arrest, detention or imprisonment.

2. Each State Party shall include this prohibition in the rules or instructions issued in regard to the duties and functions of any such person.

Article 11

Each State Party shall keep under systematic review interrogation rules, instructions, methods and practices as well as arrangements for the custody and treatment of persons subjected to any form of arrest, detention or imprisonment in any territory under its jurisdiction, with a view to preventing any cases of torture.

Article 12

Each State Party shall ensure that its competent authorities proceed to a prompt and impartial investigation, wherever there is reasonable ground to believe that an act of torture has been committed in any territory under its jurisdiction.

Article 13

Each State Party shall ensure that any individual who alleges he has been subjected to torture in any territory under its jurisdiction has the right to complain to, and to have his case promptly and impartially examined by, its competent authorities. Steps shall be taken to ensure that the complainant and witnesses are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of his complaint or any evidence given.

Article 14

1. Each State Party shall ensure in its legal system that the victim of an act of torture obtains redress and has an enforceable right to fair and adequate compensation, including the means for as full rehabilitation as possible. In the event of the death of the victim as a result of an act of torture, his dependants shall be entitled to compensation.

2. Nothing in this article shall affect any right of the victim or other persons to compensation which may exist under national law.

Article 15

Each State Party shall ensure that any statement which is established to have been made as a result of torture shall not be invoked as evidence in any proceedings, except against a person accused of torture as evidence that the statement was made.

Article 16

1. Each State Party shall undertake to prevent in any territory under its jurisdiction other acts of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment which do not amount to torture as defined in article 1, when such acts are committed by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. In particular, the obligations contained in articles 10, 11, 12 and 13 shall apply with the substitution for references to torture of references to other forms of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. The provisions of this Convention are without prejudice to the provisions of any other international instrument or national law which prohibits cruel, inhuman or degrading treatment or punishment or which relates to extradition or expulsion.

Part II

Article 17

1. There shall be established a Committee against Torture (hereinafter referred to as the Committee) which shall carry out the functions hereinafter provided. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity. The experts shall be elected by the States Parties, consideration being given to equitable geographical distribution and to the usefulness of the participation of some persons having legal experience.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals. States Parties shall bear in mind the usefulness of nominating persons who are also members of the Human Rights Committee established under the International Covenant on Civil and Political Rights and who are willing to serve on the Committee against Torture.

3. Elections of the members of the Committee shall be held at biennial meetings of States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

4. The initial election shall be held no later than six months after the date of the entry into force of this Convention. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if renominated. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 3 of this article.

6. If a member of the Committee dies or resigns or for any other cause can no longer perform his Committee duties, the State Party which nominated him shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of his term, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

7. States Parties shall be responsible for the expenses of the members of the Committee while they are in performance of Committee duties.

Article 18

1. The Committee shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.

2. The Committee shall establish its own rules of procedure, but these rules shall provide, *inter alia*, that:

(a) Six members shall constitute a quorum;

(b) Decisions of the Committee shall be made by a majority vote of the members present.

3. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under this Convention.

4. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee. After its initial meeting, the Committee shall meet at such times as shall be provided in its rules of procedure.

5. The States Parties shall be responsible for expenses incurred in connection with the holding of meetings of the States Parties and of the Committee, including reimbursement to the United Nations for any expenses, such as the cost of staff and facilities, incurred by the United Nations pursuant to paragraph 3 of this article.

Article 19

1. The States Parties shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have taken to give effect to their undertakings under this Convention, within one year after the entry into force of the Convention for the State Party concerned. Thereafter the States Parties shall submit supplementary reports every four years on any new measures taken and such other reports as the Committee may request.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the reports to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee which may make such general comments on the report as it may consider appropriate and shall forward these to the State Party concerned. That State Party may respond with any observations it chooses to the Committee.

4. The Committee may, at its discretion, decide to include any comments made by it in accordance with paragraph 3 of this article, together with the observations thereon received from the State Party concerned, in its annual report made in accordance with article 24. If so requested by the State Party concerned, the Committee may also include a copy of the report submitted under paragraph 1 of this article.

Article 20

1. If the Committee receives reliable information which appears to it to contain well-founded indications that torture is being systematically practised in the territory of a State Party, the Committee shall invite that State Party to co-operate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations which may have been submitted by the State Party concerned, as well as any other relevant information available to it, the Committee may, if it decides that this is warranted, designate one or more of its members to make a confidential inquiry and to report to the Committee urgently.

3. If an inquiry is made in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee shall seek the co-operation of the State Party concerned. In agreement with that State Party, such an inquiry may include a visit to its territory.

4. After examining the findings of its member or members submitted in accordance with paragraph 2 of this article, the Commission shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments or suggestions which seem appropriate in view of the situation.

5. All the proceedings of the Committee referred to in paragraphs 1 to 4 of this article shall be confidential, and at all stages of the proceedings the co-operation of the State Party shall be sought. After such proceedings

have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2, the Committee may, after consultations with the State Party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its annual report made in accordance with article 24.

Article 21

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. Such communications may be received and considered according to the procedures laid down in this article only if submitted by a State Party which has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee. No communication shall be dealt with by the Committee under this article if it concerns a State Party which has not made such a declaration. Communications received under this article shall be dealt with in accordance with the following procedure:

(a) If a State Party considers that another State Party is not giving effect to the provisions of this Convention, it may, by written communication, bring the matter to the attention of that State Party. Within three months after the receipt of the communication the receiving State shall afford the State which sent the communication an explanation or any other statement in writing clarifying the matter, which should include, to the extent possible and pertinent, reference to domestic procedures and remedies taken, pending or available in the matter;

(b) If the matter is not adjusted to the satisfaction of both States Parties concerned within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter to the Committee, by notice given to the Committee and to the other State;

(c) The Committee shall deal with a matter referred to it under this article only after it has ascertained that all domestic remedies have been invoked and exhausted in the matter, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention;

(d) The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article;

(e) Subject to the provisions of subparagraph (c), the Committee shall make available its good offices to the States Parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of respect for the obligations provided for in this Convention. For this purpose, the Committee may, when appropriate, set up an ad hoc conciliation commission;

(f) In any matter referred to it under this article, the Committee may call upon the States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), to supply any relevant information;

(g) The States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), shall have the right to be represented when the matter is being considered by the Committee and to make submissions orally and/or in writing;

(h) The Committee shall, within twelve months after the date of receipt of notice under subparagraph (b), submit a report:

(i) If a solution within the terms of subparagraph (e) is reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached;

(ii) If a solution within the terms of subparagraph (e) is not reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts; the written submissions and record of the oral submissions made by the States Parties concerned shall be attached to the report. In every matter, the report shall be communicated to the States Parties concerned.

2. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by any State Party shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party concerned has made a new declaration.

Article 22

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction who claim to be victims of a violation by a State Party of the provisions of the Convention. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider inadmissible any communication under this article which is anonymous or which it considers to be an abuse of the right of submission of such communications or to be incompatible with the provisions of this Convention.

3. Subject to the provisions of paragraph 2, the Committee shall bring any communications submitted to it under this article to the attention of the State Party to this Convention which has made a declaration under paragraph 1 and is alleged to be violating any provisions of the Convention. Within six months, the receiving State shall

submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

4. The Committee shall consider communications received under this article in the light of all information made available to it by or on behalf of the individual and by the State Party concerned.

5. The Committee shall not consider any communications from an individual under this article unless it has ascertained that:

(a) The same matter has not been, and is not being, examined under another procedure of international investigation or settlement;

(b) The individual has exhausted all available domestic remedies; this shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention.

6. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article.

7. The Committee shall forward its views to the State Party concerned and to the individual.

8. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by or on behalf of an individual shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party has made a new declaration.

Article 23

The members of the Committee and of the ad hoc conciliation commissions which may be appointed under article 21, paragraph 1(e), shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 24

The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.

Part III

Article 25

1. This Convention is open for signature by all States.

2. This Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

This Convention is open to accession by all States. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 27

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying this Convention or acceding to it after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 28

1. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in article 20.

2. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may, at any time, withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 29

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General to all the States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have notified the Secretary-General of the United Nations that they have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 30

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a reservation.

3. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 31

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under this Convention in regard to any act or omission which occurs prior to the date at which the denunciation becomes effective, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter which is already under consideration by the Committee prior to the date at which the denunciation becomes effective.

3. Following the date at which the denunciation of a State Party becomes effective, the Committee shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 32

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States Members of the United Nations and all States which have signed this Convention or acceded to it of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under articles 25 and 26;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 27 and the date of the entry into force of any amendments under article 29;
- (c) Denunciations under article 31.

Article 33

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States.

Õiend

Akti metaandmed parandatud ja täiendatud; lisatud ingliskeelne tekst.

[Piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärικust alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon](#)(RT II 2006, 26)